

Arne Bruun v/Svendborg Kommune
Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Naturbeskyttelse
J.nr. 2025 - 42214
Ref. frhod
Den 19. juni 2025

Dispensation til etablering af vandhul som del af det fælles fynske LIFE Ring projekt inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablere et vandhul som en del af det fælles fynske LIFE Ring projekt inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 5b, Bøsøre By, Hesselager, Bøsørevej 10, 5874 Hesselager i Svendborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Vandhullet skal anlægges, så den passer naturligt ind i det omgivende landskab.
- Vandhullet skal udgraves med jævnt skrånende bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5.
- Der må ikke anlægges jordvolde eller øer, og vandhullet må ikke være dybere end 1,5 meter.
- Det opgravede materiale skal fjernes fra det strandbeskyttede areal eller fordeles jævnt ud over landbrugsjord i omdrift i et lag på maksimalt 30 cm.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Svenborg Kommune har ansøgt om et naturprojekt i form af at etablere et vandhul som del af det fælles fynske LIFE Ring projekt til formål at forbedre forholdene for klokkefrø i og omkring Natura 2000-område nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm på matr. 5b, Bøsøre By, Hesselager, Bøsørevej 10, 5874 Hesselager i Svendborg Kommune inden for strandbeskyttelseslinjen.

På figur 1 ses et kort over det den ansøgte matrikel og det omkringliggende område.

På figur 2 ses et tilsendt kort med omridset af vandhullet på matriklen og området.

På figur 3 ses et tilsendt kort med omridset af vandhullet ved matriklens nordøstvendte hjørne.

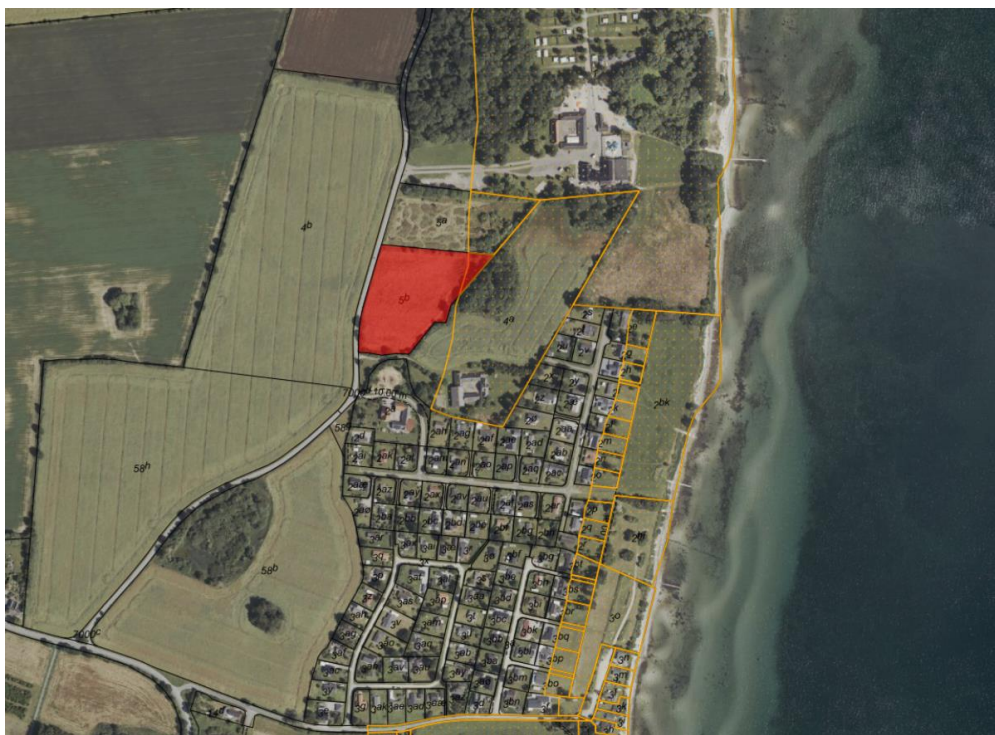

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Den ansøgte matrikel er markeret med rød.

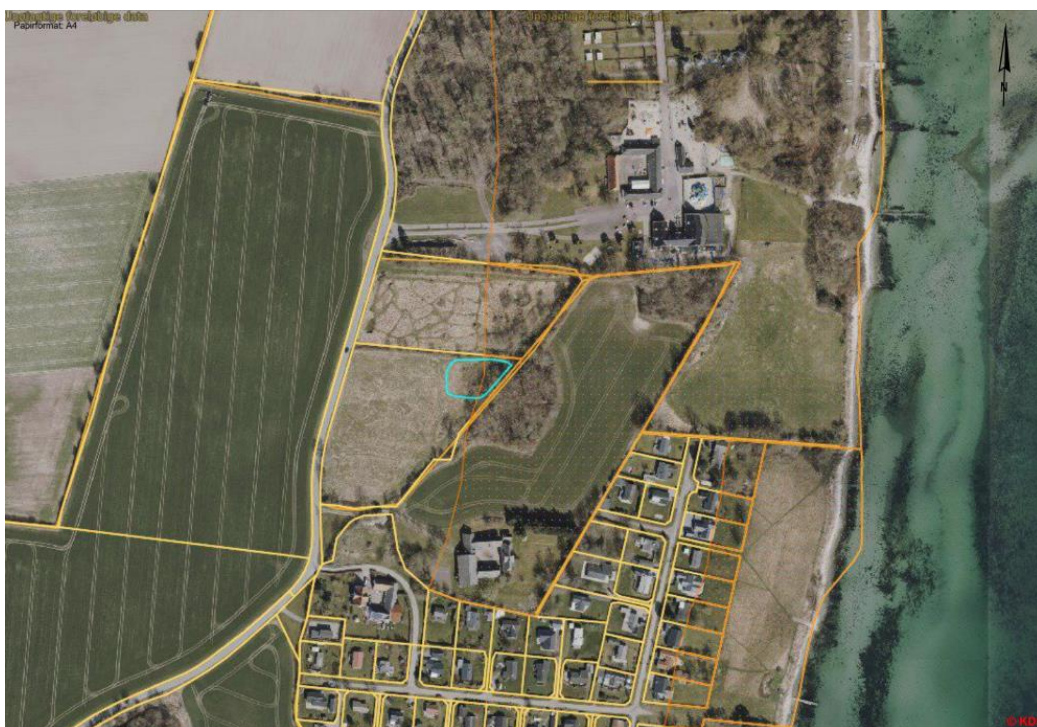

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. Oversigtskort over den ansøgte matrikel med påtegnet omrids af vandhul markeret med blå.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. Kort med omrids af ansøgte vandhul i matriklens hjørne.

Ansøger oplyser følgende:

”Ansøgningen er en del af det Fælles Fynske LIFE Ring projekt, som i juni 2024 modtog tilsagn fra EU. Svendborg Kommune søger om etablering af vandhul på areal tilhørende arealets ejer (...). Projektet skal styrke biodiversiteten på Fyn,

Ærø og Langeland med udgangspunkt i Natura 2000-områderne og de udpegningsarter og naturtyper som bl.a. kommunerne har pligt til at sikre god bevaringsstatus. Den konkrete ansøgning har som mål at forbedre forholdene for klokkefrø i og omkring Natura 2000-området Søer ved Tårup og Klintholm, nr. 118.

Der ønskes etableret et vandhul på matrikel 5b, Bøsøre By, Hesselager på 1000 m² indenfor afgrænsningen indtegnet på vedlagt luftfoto. Resten af matriklen vil blive udlagt til græsningsareal, så klokkefrøerne og andre padder også sikres gode levesteder på land. Delprojektet vil bidrage til at sikre sammenhæng mellem bestandene ved hhv. Tårup og Klintholm. Som del af LIFE-projektet vil der også blive gennemført indsatser for klokkefrø ved Tårup i Nyborg Kommune. Lokaltiteten ved Bøsøre er valgt, da den fint forbinder levesteder for klokkefrø mod nord og syd, fordi der vurderes at kunne etableres et vandhul på arealet, og da lodsejer er positiv overfor gennemførelsen af projektet.

Vandhullet vil blive etableret med flade brinker og vil blive maksimalt 2 meter dybt på det dybeste sted. Opgravet jord i en mængde på ca. 1000 m³, vil blive placeret på areal syd og vest for vandhullet og udenfor areal omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Arealet, hvor vandhullet ønskes placeret, var i perioden ca. år 2000 til 2021 bevokset med nåletræer. Herefter har der været vedvarende græs på arealet. Kun en mindre østlig del af vandhullet vil befinde sig indenfor strandbeskyttelseslinjen.”

Kystdirektoratet har været i dialog med ansøger omhandlende anlægsperioden, brinkoter og den forventede maksimale dybde om sommeren og vinteren, hvortil ansøger svarede følgende:

”Vi ønsker at anlægge vandhullet i perioden 1. september til 31. december 2025. Gerne tidligt i perioden.

(...) Brinkoterne bliver 1 : 5 eller fladere.

(...). Den maksimale vandstand vil være ca. 1 meter i det tidlige forår og i sensommeren vil vandstanden kunne falde til ca. 20 cm. Disse vandstande kan i meget våde år hhv. tørkeår være op mod 1,5 meter hhv. lavere end 20 cm.”

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

De nærmeste Natura 2000-områder (nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen og nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm) ligger hhv. ca. 300 meter mod øst og 535 meter mod syd. Natura 2000-område N116 omfatter habitatområde nr. 100 og fuglebeskyttelsesområde nr. 73. Natura 2000-område N118 omfatter habitatområde nr. 102.

Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-områderne ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan have en væsentlig negativ virkning på Natura 2000-områderne. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at projektet

vurderes til at forbedre levesteder for klokkefrøen som led i Natura 2000-handleplanen for N118. I den Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027 står der følgende:

” Natura 2000-planen for Natura 2000-område nummer N118, Søer ved Tårup og Klintholm, planlægges der en indsats for at sikre de lysåbne naturtyper en hensigtsmæssig hydrologi, drift, pleje, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur. Der arbejdes desuden for at sikre egnede levesteder for områdets arter. Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt.

(...) For klokkefrø og stor vandsalamander arbejdes der for at sikre egnede levesteder. Indsatsen for de lysåbne naturtyper vil i stor udstrækning medvirke til at sikre velegnede levesteder for områdets arter, der benytter områdets naturtyper som levested herunder bl.a. stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

(...)

Afgræsning i og omkring søerne sikrer optimale levevilkår for klokkefrø og stor vandsalamander, men græsningen kan samtidig øge søernes fosforindhold. I området prioriteres en optimering af levestederne for klokkefrø og stor vandsalamander på trods af en eventuel øgning af fosforindholdet i søerne.”

I forhold til Natura 2000-området N116, der ligger tættest på, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte ikke har nogen effekt på naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, som alle er knyttet til havet og stranden, hvilke ikke berøres af projektet. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten er tæt på potentielle yngleområde for bilag IV-arterne klokkefrø og stor vandsalamander. Det vurderes, at etableringen af vandhullet i vinterhalvåret ikke vil beskadige, men tværtimod forbedre arternes levevilkår. Det vurderes desuden, at det ansøgte med de vilkår der er sat heller ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af levesteder for andre bilag IV arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Selv om anlæg af kunstige søer og damme kan fremme det naturlige dyre- og planteliv, er hovedreglen, at der ikke dispenseres til et sådant anlæg, medmindre det har grundlag i en mere omfattende plan for naturforbedring til fremme af udryddelsestruede eller sjældne arter i det pågældende område.

Efter Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kan der, på baggrund af en konkret vurdering, meddeles dispensation til etablering af mindre vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer/vandhuller og/eller hvor den naturforbedrende funktion synes ret klar.

Kystdirektoratet bemærker, at det ikke fremgår af noget tilgængeligt foto- eller kortmateriale, at der tidligere skulle have været et vandhul på den ansøgte placering.

Kystdirektoratet vurderer ud fra ansøgningsmaterialet, at det ansøgte vandhul indgår som del af en mere omfattende plan for naturforbedring. Der er i vurderingen lagt vægt på, at etableringen af vandhullet vil skabe en forbindelse mellem to eksisterende udbredelsesområder. Vandhullet vil derved fungere som en spredningskorridor for klokkefrø, og derved forbedre levevilkårene for bilag IV-arten.

Kystdirektoratet har i afgørelsen lagt vægt på, at etableringen af vandhullet er en del af indsatsen for forbedring af klokkefrøens levesteder jf. den gældende Natura2000 handleplan for det nærliggende Natura2000 område N118 og dermed en del af en mere omfattende plan for naturforbedring til fremme af rødlistede arter og arter på habitatdirektivets bilag IV i området.

Kystdirektoratet vurderer, at det ansøgte vandhul vil have en klar naturforbedrende funktion for padder i området, og at der ikke er landskabelige forhold, som taler afgørende imod at etablere vandhullet. Der er i vurderingen lagt vægt på, at størstedelen af vandhullet placeres uden for strandbeskyttelseslinjen, og det derved kun er en mindre del etableres i den udvidede strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til etablering af vandhul som del af det fælles fynske LIFE Ring projekt.

Med venlig hilsen

Freja Holm Dahl
Naturbeskyttelse
+45 24 37 58 46
frhod@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Svendborg Kommune, svendborg@svendborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Svendborg, svendborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening Svendborg, svendborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, nbu_fyn@botaniskforening.dk
- Svendborg Museum, info@svendborgmuseum.dk
- Foreningen for Bygnings- og Landskabskultur for Sydfyn, o.ostergaard@gmail.com;
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlagene for Natura 2000-område nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen og for Natura 2000-område nr. 118, Søer ved Tårup og Klintholm.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 100		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 73	
Fugle:	Edderfugl (T)

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 102		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Kalkoverdrev* (6210)
Arter:	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))